

Qui és qui a la llista dels Comuns al Congrés?

El tàndem Asens-Pisarello, que rememora els articles que firmaven sempre conjuntament al diari 'Público', serà un dels reclams mediàtics de la llista dels Comuns al Congrés. Tanmateix, la llista d'En Comú Podem va més enllà d'aquests dos noms: hi ha independentistes, feministes, sindicalistes, ecologistes, veterans 'psuqueros' i veus crítiques d'EUiA.

Sergi Picazo

Asens-Pisarello és, òbviament, el tàndem més mediàtic i conegut de la llista d'En Comú Podem al Congrés. Però la cosa va molt més enllà d'aquests dos noms: **dones joves** com la número 2, Aina Vidal, i la 6, Maria Freixanet, **veus crítiques d'EUiA** com Joan Mena, **militants de Podem** com Mar García o Alicia Ramos, **veterans d'esquerres** com Josep Vendrell i Marcelo Expósito o candidats de perfil **ecologista i independentista de fora de Barcelona** com Jaume Moya o Joan Luengo seran algunes de les veus de l'esquerra catalana durant la propera legislatura a Madrid.

Com ja va passar amb les candidatures dels Comuns al Congrés i al Parlament, **el cap de cartell tornarà a ser un home i, de fet, ara tots els caps de llista de les quatre províncies són homes**. Tot i que la llista serà 'cremallera' home-dona, en haver-hi quatre caps de llista homes, probablement serà un grup masculinitzat. La candidatura liderada per Asens barreja candidats 'joves' entorn dels 35 i 40 anys amb veterans que fins i tot havien militat al PSUC i van veure la caiguda del Mur de Berlín quan alguns de la llista no havien ni tan sols nascut. **L'edat mitjana és de 43 anys**. Quatre dels candidats principals són llicenciats en **dret** (la carrera que més es repeteix), però la llista es completa amb periodistes, ambientalistes, professors d'institut i, fins i tot, artistes d'avantguarda.

Els Comuns, malgrat l'important protagonisme mediàtic que han tingut aquests últims quatre anys Ada Colau i Xavier Domènech, s'ha reivindicat com un partit coral i de lideratges compartits. Però... hi ha relleu? **CRÍTIC radiografia a fons els principals candidats dels Comuns de la demarcació de Barcelona i els caps de llista a Girona, a Tarragona i a Lleida** en uns comicis clau per al futur dels presos polítics independentistes i la resposta a la nova crisi econòmica que s'albira en l'horitzó.

Jaume Asens, 'indepe' i amic de Pablo Iglesias

El candidat Jaume Asens (Barcelona, 1972) és un **home afí a Pablo Iglesias, membre fundador de Podemos... i un independentista de primera hora** proper a la CUP i amic de David Fernández. Tot alhora. Pot semblar contradictori, però això és Asens pur. Tot i ser declaradament partidari del 'sí', el futur portaveu dels Comuns a Madrid és crític amb l'independentisme essencialista i no dubta a carregar contra la Convergència més pujolista. Tanmateix, s'ha trobat un important front d'oposició interna: [un 40% dels poquíssims militants de Catalunya en Comú que van participar en la confirmació de la seva llista electoral van abstenir-se](#), una mena de vot de càstig, ja que no hi havia cap altra llista alternativa, i la crítica frontal de l'exsenador de Podem Òscar Guardingo. Probablement, Asens és vist amb una certa fredor des dels sectors més antiindependentistes de Podem o d'ICV.

Asens, de 47 anys, és un advocat històric dels moviments socials barcelonins. Molta gent, quan anava a una manifestació als anys noranta o principis dels 2000, s'apuntava el seu telèfon al braç per si era detingut. És un home d'acció que ha defensat '**okupes**', '**antiglobis**', '**l'exdiputat cupaire David Fernández, Xirinacs o... El Vaquilla**'. Va ser autor d'articles i de reflexions, moltes de les quals signades conjuntament amb Gerardo Pisarello al diari 'Públic' en paper, sobre qüestions relacionades amb la policia, la seguretat o els drets humans. Va unir-se al grup impulsor de Barcelona en Comú per la seva proximitat personal i política amb Ada Colau i va acabar sent regidor de Drets Civils, perseguint policies per les càrregues de l'1-O i denunciant agressions de l'extrema dreta.

Fa temps, però, que volia fer el salt més enllà de l'àmbit local i s'havia convertit, després de l'adéu de Xavier Domènech, en l'home d'Iglesias a Catalunya. L'avançament electoral va precipitar les coses tot i que, en principi, s'havia anunciat que Asens aniria a la llista de Colau a Barcelona. Asens, d'arrels familiars mallorquines, defensarà a Madrid coses com aquestes que podrien ser contradictòries però que en el seu pensament polític tenen una mateixa lògica: "Els independentistes i els Comuns estan en condicions de constituir un bloc hegemònic de ruptura" i, alhora, "la idea que Espanya és irreformable és una idea reaccionària que la gent d'esquerres no podem assumir".

Aina Vidal, jove valor d'ICV

Aina Vidal (Barcelona, 1985), que ve del món sindical, és també una de les potes importants per a ICV a la candidatura. Va destacar com a **coordinadora nacional d'Acció Jove - Joves de Comissions Obreres de Catalunya** i, ja en la legislatura anterior, va fer el salt a la política institucional en les llistes aleshores liderades per Domènech. Té, per tant, contacte directe amb la direcció de Comissions Obreres i un gran vincle amb comitès d'empresa, com, per exemple, en el sector del cava o en el món industrial del Baix Llobregat. Una de les iniciatives de Vidal al Congrés més conegudes ha estat la **defensa de les pensions públiques** enmig del debat que hi ha hagut aquests anys sobre el sistema de jubilacions.

Fa temps que el món ecosocialista menciona Vidal com una de les dirigents polítiques que cal seguir de la **nova fornada de joves líders provinents de l'escola política de Joves d'Esquerra Verda**, com ara el diputat David Cid, la regidora de Barcelona Janet Sanz, la senadora Maria Freixanet, l'exalcaldessa de Castelldefels Candela López o la candidata a l'alcaldia de Sant Feliu de Llobregat Lúcia Muñoz. Tot i la seva joventut, 34 anys, serà una de les més veteranes de la llista al Congrés. Vidal, que és cocoordinadora d'ICV Barcelona i veïna del barri de Gràcia, va entrar a les Joventuts

ecosocialistes l'any 2005 en ple Govern tripartit. Ha explicat en entrevistes als mitjans que va polititzar-se als moviments antiglobalització i als fòrums socials europeus de principis dels anys 2000.

Mar García, el número 3 és per a Podem

Després de la polèmica per la dimissió d'Óscar Guardingo, el número 3 de la llista dels Comuns serà per a una militant provinent de Podem. Mar García (Barcelona, 1977) **ha format part de Podem Catalunya des del seu naixement**. Una de les seves preocupacions principals era "contribuir a fer del partit un espai feminista que tingués un marcat protagonisme de les dones" i va participar activament en el **Cercle de Feminismes** i treballant en els àmbits de la diversitat de gènere i les polítiques LGTBI. García ja ha estat diputada al Congrés en l'última legislatura, i, per tant, amb tota probabilitat, repetirà escó. Al Parlament espanyol ha estat membre de les comissions d'Igualtat, de Discapacitat, d'Infància i de Cultura. García és llicenciada en filologia anglesa i màster en ciència cognitiva i llenguatge, ha fet estudis literaris a les universitats de Dublín i de Stanford i, fins a convertir-se en diputada, **treballava com a editora literària**.

La presència de Podem a les llistes dels Comuns per al 28-A ha estat controvertida. Catalunya en Comú afirma que Podem té el lloc 3 de Mar García, el 8 d'Alicia Ramos i l'11 d'Ana María Pérez Oller i, fins i tot, defensen que Asens, el cap de llista, és membre fundador de Podem i té l'aval directe de Pablo Iglesias. Tot i això, [el segon amb més vots en les primàries de Podem estatal per escollir els seus diputats era Óscar Guardingo](#). Segons va publicar-se als mitjans, li van oferir el lloc número 11, cosa que feia molt i molt difícil que el guanyador de les primàries de Podem fos diputat al Congrés. El fins ara senador va fer un comunicat per anunciar la seva dimissió i va assegurar que "molta gent" a Catalunya en Comú i a Podem no comparteix les tesis independentistes d'Asens.

Gerardo Pisarello, la veu de les 'ciutats del canvi'

Gerardo Pisarello (Tucumán, Argentina, 1970) és una de les veus de referència intel·lectual del món dels Comuns. És professor de dret constitucional, expert en processos constituents i, a més, va viure a Madrid quan va arribar de la seva Argentina natal gràcies a una beca d'estudis universitaris. Pisarello, com Asens, prové també del món municipal, és encara el **primer tinent d'alcaldia del govern d'Ada Colau a Barcelona** i s'ha bregat en àrees com el comerç i l'economia. Sorpren, tenint en compte que la seva formació educativa principal va ser argentina, el seu vastíssim coneixement de la història espanyola i catalana o els seus referents teòrics del món catalanista i fins i tot galleguista (amb Xosé Manuel Beiras) i andalusista.

Pisarello, que no es declara independentista, ha estat fins ara una persona pont entre sensibilitats sobiranistes i federalistes. Ve del món de **Procés Constituent**, on ja va coincidir amb Domènech, i de l'**Observatori DESC**, on treballava Ada Colau. Va defensar el seu col·legi electoral l'1-O i ha estat perseguit per l'espanyolisme 'ultra'... però alhora ha estat crític amb el paper de l'ERC d'Alfred Bosch a Barcelona i amb l'independentisme de la DUI. En cas d'un possible pacte amb el PSOE de Pedro Sánchez, el que és clar és que Pisarello no serà partidari del com pitjor, millor: "Es vulgui o no, necessitem el PSOE. És prioritari allunyar Pedro Sánchez de González, de Guerra i de C's", va dir en una entrevista recent a [CRÍTIC](#).

Tot i haver estat el número 2 de la candidatura i, després, del govern de Colau, va ser un dels pocs que van optar per no repetir un segon mandat municipal. Tot i que, en el seu cas, sí que volia seguir en política. **Inicialment va postular-se per ser candidat a les europees**, tot i que Catalunya en

Comú ja tenia com a candidat Ernest Urtasun. Va sortir escollit com a representant de Barcelona en Comú. Finalment, però, no anirà a Brussel·les. Fa cinc anys també havia de ser el candidat català d'EUiA en les europees del 2014, però la direcció d'IU el va relegar i al final va decidir no anar-hi.

Joan Mena, referent dels crítics d'EUiA

El diputat d'En Comú Podem Joan Mena (Sabadell, 1975) pot repetir a Madrid després d'haver estat diputat al Parlament i regidor a l'Ajuntament de Sabadell. Serà un dels més 'veterans', ja que porta en política institucional des del 2007. Tot un rècord en un temps de tantes dimissions a les esquerres. **Mena, que prové d'EUiA, estava enfrontat amb el fins fa poc líder dels comunistes, Joan Josep Nuet**, i ell anirà a la llista dels Comuns, mentre que Nuet ha acabat anant amb ERC. De fet, Mena ja gairebé actua més com a portaveu del nou partit Catalunya en Comú que com a dirigent d'EUiA i ha estat molt crític amb la plataforma Sobiranistes, impulsada per Elisenda Alamany i Nuet. Mena, però, té un pedigrí comunista insubornable: és militant de Comunistes de Catalunya des de fa dècades, el seu pare ja militava al partit en la clandestinitat i va ser un dels líders del moviment veïnal al barri obrer de Torre-romeu, en una ciutat històricament governada per les esquerres com Sabadell.

Com a diputat va protagonitzar un episodi sonat al Congrés en la defensa del model d'immersió lingüística català precisament sent fill de pares de Granada, **llicenciat en filologia hispànica i professor de castellà en un institut de Sabadell**. "Fíjese qué mal me han adoctrinado que terminé estudiando filología hispánica y soy profesor de lengua española", li va respondre a Toni Cantó, de Ciutadans. ["Aprendí catalán en la escuela, gracias al empeño de mi padre y otros como él, desde la AMPA, que pensaban que había que apostar por la inmersión"](#).

Maria Freixanet, un nou feminisme al Congrés

Maria Freixanet (el Masnou, 1984), la jove senadora dels Comuns provinent de la comarca del Maresme, passarà ara a les llistes al Congrés. **Ha treballat en l'àmbit del feminisme**, és membre de l'Observatori de la Vida Quotidiana IQ i, de fet, al Senat ha destacat com a portaveu de la Comissió d'Igualtat. Freixanet, tot i la mala fama com a 'cementiri d'elefants' de la cambra alta, ha aprofitat el temps i, segons consta en la seva fitxa de senadora, ha fet [539 preguntes en poc més de tres anys](#). Va fer un blog on explica dia a dia tota la seva feina al Senat. Ara, a més, el seu rol al Congrés, si surt escollida, inclourà la defensa de les **lluites ambientals i ecologistes** contra el canvi climàtic i pels drets dels animals.

Freixanet i Aina Vidal són dues d'aquestes **noves veus d'Iniciativa formades a les joventuts del partit**. Ja fa 15 anys que va ingressar com a militant ecosocialista. És llicenciada en ciències polítiques, especialitzada en polítiques públiques i socials, i va treballar fent recerca en matèria de gènere, primer a l'Observatori Social d'Espanya i després a l'Institut de Ciències Polítiques i Socials. Ah, també ha tingut temps per escriure una novel·la "romanticopolítica" titulada 'Nits vermelles'.

Marcelo Expósito, l'artista polític total

Marcelo Expósito (Ciudad Real, 1966), manxec de naixement i català d'adopció, és un cas atípic en política institucional, ja que **prové del món de les belles arts i ha estat durant anys vinculat al Macba i a l'art polític d'avantguarda**. El seu característic cabell blanc crespat i enfilat cap amunt destacava en la imatge fins ara gris i seriosa de la Mesa del Congrés, ja que, durant la legislatura, va

ser secretari tercer a proposta de Podem. És un teòric crític, editor i curador d'art que ha anat movent-se entre Barcelona i Buenos Aires i va ser codirector acadèmic del Programa d'estudis independents del Macba i professor associat a la Facultat de Belles arts de la Universitat de Castella - la Manxa. Ara tornarà a repetir com a diputat dels Comuns.

Als seus 52 anys, Expósito, expert en el filòsof Walter Benjamin, ja té a l'esquena una llarga carrera en el món de l'art més polític, va ser un dels membres del col·lectiu artístic Banda Aparte (homenatge a la pel·lícula de Jean-Luc Godard) i un dels coeditors de la revista artística '[Brumaria](#)'. Una de les seves aportacions va ser a **Las Agencias, un col·lectiu d'art polític molt vinculat al moviment antiglobalització** a finals dels noranta i principis dels 2000. També es va implicar en l'activisme social en espais com el moviment 15-M, Democràcia Real Ya i la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH). Expósito va començar a viure a Barcelona a finals dels noranta... però abans havia viscut a Madrid, a València, a Bilbao, a Amsterdam, a Milà, a Buenos Aires o a Valparaíso.

Alicia Ramos, del Trinity College al Congrés

Una altra dona de Podem a les llistes juntament amb Mar García i Ana María Pérez. Alicia Ramos (Santa Perpètua de Mogoda, 1974) **provenia del món acadèmic universitari abans d'incorporar-se com a diputada d'En Comú Podem** en la legislatura passada. Va entrar justament com la substituta de Xavier Domènech quan l'aleshores líder dels Comuns va canviar el Congrés pel Parlament al febrer del 2018. Ha estat membre de comissions 'dures' com les de Justícia, Interior o Hisenda.

Reivindica ser [filla de pare andalús i de mare aragonesa](#) i, actualment, és veïna del Prat de Llobregat. Però el seu currículum acadèmic i professional va més enllà de les fronteres estatals. Ha estat supervisora de llengua espanyola al Trinity College (Universitat de Cambridge, Regne Unit) i, abans, va ser professora de la Universitat de Califòrnia, Merced. Durant els seus anys a la universitat, primer va militar en **moviments estudiantils en defensa de l'educació pública**, i després, sobretot els anys en què vivia als Estats Units, va col·laborar en associacions en defensa dels drets dels migrants, en especial les dones migrants. Tot i ser llicenciada en dret, va acabar doctorant-se en humanitats per la Universitat de Califòrnia i [la seva recerca acadèmica actual és la literatura, i en concret, la literatura espanyola i la dels 'chicanos' i 'llatins' als Estats Units](#).

Núria Lozano, “obrera del metall i advocada”

Núria Lozano (l'Hospitalet de Llobregat, 1968) és, per a la ciutadania en general, la menys coneguda d'aquesta llista de possibles futurs diputats de les esquerres al Congrés. Lozano és una de les dirigents de rang més alt a la **direcció d'Esquerra Unida i Alternativa, forma part de la comissió executiva de Catalunya en Comú i és membre activa a CCOO**. Es defineix a la seva biografia oficial com a “obrera del metall i advocada”. Va ser precisament fa cinc anys la número 2 d'ICV-EUiA en les eleccions europees per darrere d'Ernest Urtasun, però no va arribar mai a ser eurodiputada perquè les negociacions de la llista estatal la van deixar en un impossible número 9 a la llista de l'Esquerra Plural, candidatura d'ICV-EUiA i d'IU. Fa temps que EUiA la posiciona per donar-li força al Parlament o al Congrés... i aquesta serà, doncs, la seva millor opció, tot i no ocupar cap dels cinc primers llocs de la llista per Barcelona.

Aquesta llicenciada en dret i tècnica superior en prevenció de riscos laborals va començar a **militar al Baix Llobregat, primer, en el moviment estudiantil i, després, en el sindical**. Té un perfil poc mediàtic i poca presència a les xarxes socials, però coneix a fons el món sindical, qüestions

econòmiques i de salut laboral. Ha participat en les xarxes europees de sindicalistes, com la xarxa del Fòrum Social Europeu. Precisament va començar a militar a EUiA a finals dels anys noranta en la sectorial del Metall.

Josep Vendrell, un veterà per dirigir l'estratègia política

Josep Vendrell (Camarasa, 1968) actua com un dels motors del grup al Congrés, ja que és un dels més veterans que ja tenia responsabilitats polítiques a finals dels vuitanta i, a més, **va tenir un rol important durant el Govern tripartit de la mà de Joan Saura**. Vendrell es va afiliar al PSUC l'any 1986 i va ser responsable de les joventuts d'Iniciativa entre el 1991 i el 1996. No és, doncs, aliè al que alguns dels seus actuals companys de files als Comuns van definir com a "vella política". Actualment és un dels homes forts en el grup dels Comuns al Congrés, sobretot quant a la definició de l'estratègia i el discurs.

Llicenciat en història i màster en polítiques públiques i socials per la Universitat Pompeu Fabra, va ser primer responsable de les Relacions Internacionals i responsable de Comunicació d'ICV i, posteriorment, cap de Gabinet del conseller Joan Saura, al Departament de Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat, i després secretari general de Relacions Institucionals i Participació. A més, va ser diputat al Parlament des del 2011 i, a partir del 2015, al Congrés.

Joan Luengo, ecologisme i independentisme junts

Joan Luengo (Banyoles, 1988), si aconseguís un escó molt complicat per a ells a la província de Girona, seria **el diputat més jove dels Comuns al Congrés**. El regidor d'ICV-EUiA a Banyoles es proposa ara la complicada tasca de revalidar l'escó que va aconseguir Marta Sibina, diputada díscola que va acabar dimitint per discrepàncies amb la direcció de Podem. El 2016, Luengo ja va anar de 2 dels Comuns per Girona, però aquell 26 de juny només van obtenir un escó. A més, seria un dels diputats dels Comuns al Congrés **partidaris de la independència, ja que és un dels impulsors de la plataforma de militants d'ICV Compromís per la Independència** juntament amb Jaume Bosch, Sara Vilà, Josep Maria López Llaví o Jaume Moya, entre molts d'altres.

El jove polític banyolí, que és afiliat d'ICV des de l'any 2007, reivindica el seu vincle amb entitats socials com la Creu Roja, la Plataforma en Defensa de l'Aigua de Banyoles i la PAH. Va estudiar ciències ambientals tot i que no ha acabat la carrera, i ha treballat d'educador ambiental a l'Escola de Natura. Com a regidor, ha destacat sovint per la seva denúncia en qüestions ecologistes a les comarques gironines o per la iniciativa per desencallar el Parc Natural de la Conca Lacustre de l'Estany de Banyoles, proposta aprovada pel Parlament de Catalunya.

Jaume Moya, activisme tot terreny de Ponent

El candidat per Lleida dels Comuns és un **ecologista i independentista proper a ICV**. Jaume Moya (Barcelona, 1972) és lleidatà d'adopció, viu a Florejacs (Segarra) des del 2008 i treballava com a procurador als jutjats de Cervera. Aquest llicenciat en dret repetirà ara com a cap de llista d'En Comú a la demarcació de Lleida després que el 26-J aconseguís ser tercera força superant el PP, el PSC i Ciutadans en un resultat històric, passant del 4% del vot el 2011 al 16% del 2016. Moya va arribar a ser coordinador de l'ANC a la Segarra, en els inicis d'aquesta entitat, i és soci d'Òmnium.

Moya venia d'una intensa trajectòria com a activista social o cultural, sobretot en el món

ecologista a Ponent i, en concret, a la comarca de la Segarra. Va ser portaveu de la plataforma Aturem el Fracking i un dels impulsors del Multireferèndum —celebrat al maig del 2014— a les comarques de l’Urgell i de la Segarra. Precisament, al Congrés ha impulsat la proposició de llei dels agents forestals i la seguretat mediambiental, mesures de suport als productors de fruita dolça com un pla de reconversió varietal, la reforma de la llei de la cadena alimentària o el foment de compra pública amb criteris de proximitat.

Ismael Cortés, la lluita contra l’antigitanisme

Buenas tardes Ismael. Me preocupa profundamente el hecho de no conocerte ni haberte visto nunca en [#Tarragona](#) ni en Podemos. Por cierto, soy el Secretario General de [@Podemtgn](#) . Estoy seguro de que nos conoceremos pronto.

— Hermán Pinedo (@HermanPinedo90) [March 22, 2019](#)

Ismael Cortés (Granada, 1985) serà, en una decisió feta pública a pocs dies de tancar les llistes, el cap de llista dels Comuns per la demarcació Tarragona. La seva candidatura com a ‘independent’, que substitueix la del fins ara diputat i alcalde d’Altafulla, Fèlix Alonso, es va presentar fa quatre dies a través de les xarxes socials. Va ser una bomba tant per als seus partidaris —que elogien la seva lluita en defensa del poble gitano— com per als seus detractors —que diuen que és un perfil poc conegut a les comarques tarragonines. El mateix secretari general de Podem a Tarragona, Hernán Pinedo, ha fet diverses piulades a Twitter en què assegura que Cortés és un “senyor de Granada que per Tarragona no l’hem vist mai”. De fet, el digital ‘[Nació Tarragona](#)’ informa que “es va criar a Tarragona, la seva família paterna encara hi viu, però ell fa anys que no viu a la ciutat, ni a la demarcació”.

Tot i aquesta controvèrsia, Ismael Cortés té un destacat currículum com a **investigador i activista en favor del poble gitano arreu d’Europa**. És doctor en estudis internacionals de pau i de conflicte, i, en el seu vídeo de presentació, assegura que la seva activitat social i cívica s’ha centrat en la **lluita contra la discriminació de les minories a Europa**. Cortés és investigador membre de l’Aliança Europea contra l’Antigitanisme i ha col·laborat amb la Càtedra UNESCO de Filosofia per a la Pau - Institut Interuniversitari de Desenvolupament Social (Universitat Jaume I), amb la Universitat Central Europea de Budapest, amb la Universitat de Nottingham i amb l’Open Society Institute - Roma Initiatives.

*Fe d’errades: en la primera versió d’aquest article, hi havia un error en el nom del candidat dels Comuns a Tarragona. El nom correcte és el d’Ismael Cortés.